

Vår saksbehandler
Berit Jaritz, tlf.Dokumentdato
07.04.2021

Deres dato

Vår referanse
2021/1497 JABE

Deres referanse

Justis- og beredskapsdepartementet

Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

DSBs uttalelse til høring av veileder om taushetsplikt m.v.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) viser til Justis- og beredskapsdepartementets høring datert 15.02.2021 av utkast til en tverrfaglig veileder om taushetsplikt, opplysningsrett og opplysningsplikt i forvaltningen.

DSB vil takke for en nyttig og konkret veileder om temaer DSB ofte må ta stilling til i vårt daglige virke. Vi vil særlig fremheve at veilederen har god innholdsfortegnelse, leseveiledning og i tillegg nyttige figurer og tabeller, som får frem f.eks. opplysningsplikt uavhengig av eventuell taushetsplikt på en klar og oversiktlig måte.

DSB har følgende innspill og forslag som bes vurdert tatt med i veilederen:

Side 9 - punkt 1.3 Kort om opplysningsplikt, taushetsplikt og unntak, og side 23 punkt 4.4.2 Opplysninger av konkurransemessig betydning m.m.

DSB foreslår at taushetsplikt etter tolloven § 12-1 tas med i eksemplene på taushetsplikt etter annet regelverk som er strengere enn etter forvaltningsloven, enten på side 9 og/eller i punkt 4.4.2 om opplysninger av konkurransemessig betydning. Dette er en relevant bestemmelse for flere tilsynsmyndigheter som samarbeider med tollmyndighetene i forbindelse med kontroll av vareførsel.

"§ 12-1. Taushetsplikt

- (1) Enhver som har eller har hatt verv, stilling eller oppdrag knyttet til tollforvaltningen, skal hindre at uvedkommende får adgang eller kjennskap til det vedkommende i sitt arbeid har fått vite om noens formues- eller inntektsforhold eller andre økonomiske, bedriftsmessige eller personlige forhold. Taushetsplikten er ikke til hinder for at opplysningene i en sak gjøres kjent for sakens parter eller deres representanter. Den som tiltrer verv, stilling eller oppdrag skal avgi skriftlig erklæring om at denne kjenner og vil overholde taushetsplikten.*
- (2) --*
- (3) Hvis opplysninger gis med hjemmel i annet ledd eller tredje ledd, til noen som ikke selv har like streng eller tilsvarende taushetsplikt etter annen lov, gjelder taushetsplikten etter første ledd tilsvarende for den som får opplysningene. Den som gir opplysningene skal samtidig gjøre oppmerksom på dette. Opplysningene kan likevel brukes til det formål som begrunnet at de ble gitt."*

Det fremkommer av høringsbrevet at det anmodes om innspill på om det er noe sentralt som mangler i veilederen. DSB savner nærmere veiledning til forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2 om taushetsplikt

Postadresse
Direktoratet for
samfunnssikkerhet og beredskapPostboks 2014
3103 Tønsberg**Kontoradresse**
Rambergveien 9
3115 Tønsberg**E-post**
postmottak@dsb.no**Telefon**
33 41 25 00**Internett**
www.dsb.no**Telefaks**
33 31 06 60**Organisasjonsnummer**
974 760 983

for tekniske innretninger og fremgangsmåter samt drift- og forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde av hensyn til den som opplysningene angår. På side 24 under punkt 4.4.2 fremkommer det at det ikke går nærmere inn på opplysninger om drifts- eller forretningsforhold i veilederen.

Med hjemmel i brann- og eksplosjonsvernloven er DSB fag-, forvaltnings- og tilsynsmyndighet for håndtering av brannfarlig, eksplosjonsfarlig, trykksatt og reaksjonsfarlig stoff. Forvaltningen av området skal bygge opp under at:

1. den lovlige håndteringen av stoffene skal skje uten uhell og slik at sikkerheten til omgivelsene og befolkningen blir ivaretatt
2. stoffene ikke kommer ut av den lovlige håndteringskjeden og misbrukes i uønskede vilde handlinger.

Gjennom forskrifter gitt med hjemmel i loven stilles det krav om tillatelser til for eksempel håndtering av eksplosiver og samtykke for håndtering av farlige stoffer i så store mengder at de omfattes av storulykkeforskriften. Slike tillatelser gis i hovedsak til virksomheter. Både i forbindelse med behandlingen av søknader om tillatelser/samtykker og forberedelser til tilsyn med virksomhetene, mottar DSB mye dokumentasjon fra virksomhetene med opplysninger som det kan være vanskelig å avgjøre om faller inn under taushetsplikten i forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2.

Temaet er også aktuelt for DSB i rollen som fag- og tilsynsmyndighet etter henholdsvis produktkontrollloven, el-tilsynsloven og brann- og eksplosjonsvernloven, hvor vurdering av taushetsplikt etter forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2 ofte må gjøres som del av saksbehandlingen.

Side 20 – forholdet til personopplysningsloven

Det står i veilederen:

"I forslaget til ny forvaltningslov er det presisert at opplysninger om noens personlige forhold bare kan deles dersom det er «nødvendig og ikke utgjør et uforholdsmessig inngrep overfor den opplysningen gjelder». I en oversikt over utvalgets forslag heter det (Rathore & Ødelien 2019):

«Fordi opplysninger om noens personlige forhold alltid også vil være en personopplysning etter personopplysningsloven og personvernforordningen, vil en slik begrensning i delingsadgangen ofte uansett følge av personvernregelverket.»

DSB opplever at mange offentlige virksomheter opplever usikkerhet rundt hva de kan dele med andre som følge av personvernregelverket. Det er ønskelig med mer veiledning i hva som vil være uforholdsmessig deling av taushetsbelagte personopplysninger. Det er blant annet ønskelig med veiledning knyttet til følgende temaer:

- Hvilke av begrensningene i forvaltningsloven § 13 a og b som kan utgjøre et behandlingsgrunnlag etter personvernforordningen artikkel 6 og 9.
- Rekkevidden av delingsadgangen etter forvaltningsloven § 13 b nr. 2, blant annet med hensyn til deling av taushetsbelagt informasjon med konsulenter og andre eksterne bidragsytere.

- Forholdet mellom forvaltningsloven § 13 d - vedrørende bruk av taushetsbelagte opplysninger i forskning - og personopplysningsloven § 8 og § 9.
- Forvaltningslovens delingsadgang sett i sammenheng med forbudet mot uforenlig viderebehandling etter personvernforordningen.

Side 25 – punkt 5 Når det ikke foreligger taushetsplikt

Det gis i veilederen eksempel på når opplysninger ikke kan anses "alminnelig kjent"; en journalist eller flere "mener å vite" eller det baseres på rykter i for eksempel sosiale medier. Det kan også dreie seg om opplysninger som har vært offentlig tilgjengelige en periode, men som senere er fjernet. Det kunne være nyttig med flere eksempler på tilfeller der opplysninger klart må anses som alminnelig kjent, slik at taushetsplikt ikke lenger anses å foreligge.

Side 33 – punkt 6.7.3 Allmenne omsyn

Det følger av forvaltningsloven § 13 b første ledd nr. 6 at taushetsplikt etter § 13 er ikke til hinder for:

6. *at forvaltningsorganet anmelder eller gir opplysninger (jfr. også nr. 5) om lovbrudd til påtalemyndigheten eller vedkommende kontrollmyndighet, når det finnes ønskelig av allmenne omsyn eller forfølgning av lovbruddet har naturlig sammenheng med avgiverorganets oppgaver,*

DSB ber om at det vurderes å gi mer veiledning om hva som legges i ordlyden "allmenne omsyn". Veiledningen har kun én setning, og det opplyses om at et viktig kriterium vil være hvor alvorlig lovbruddet er. Eksempler som sier noe om mer nedre grense ville være nyttig.

DSB er nasjonal brannmyndighet med fag-, forvaltnings- og tilsynsansvar overfor kommunale og interkommunale brann- og redningsvesen, som gjør egne observasjoner, mottar tips og bekymringsmeldinger. DSB antar at kommunene vil ha god nytte av mer veiledning knyttet til deling av informasjon mellom offentlige myndigheter, herunder hva som dekkes av ordlyden "allmenne omsyn".

Med hilsen
for Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap

Kristin Cordt-Hansen
Assisterende direktør

Berit Jaritz
Juridisk utredningsleder

Dokumentet er godkjent elektronisk og sendes derfor uten underskrift.

Kopi til:
ole.knut.lostegaard@jd.dep.no